

Verlegenheid rond Golgotha.

Dat Jezus zich vrijwillig liet gevangennemen en kruisigen, weet iedere christen. De grote vraag hierbij is natuurlijk: waarom ging Hij (onschuldig) die gruwelijke weg? Wie hierover wat leatuur leest, merkt al gauw dat hierover verlegenheid heerst. Vrijwel alle dogmatieken zeggen dat Jezus moest lijden en sterven om mensen te verzoenen met God, maar erkennen tegelijk eerlijk dat het onbegrijpelijk blijft hoe dit lijden en sterven verzoening kan bewerken.

Een studiedag in maart 2019 rond Reinier Sonnevelds boek 'Het vergeten Evangelie', bevestigde weer dat een heldere verklaring van het gebeuren op Golgotha ontbreekt. Het traditioneel Reformatotische antwoord (verzoening door voldoening) roept veel heftige en kritische vragen op. Ook Sonneveld geeft in zijn boek geen bevredigend.

Fundamentele vragen blijven al maar storend knagen. Dit veroorzaakt vóórt-durende onrust.

Verlegenheids-oplossingen.

In deze onbevredigende situatie geeft men als 'oplossing', dat alle verklaringen van Golgotha nodig zijn, waarheid bevatten en dat ze elkaar aanvullen. Maar dit helpt niet, want samen vormen ze ook geen bevredigend antwoord en alle vragen die er waren blijven staan en blijven knagen. Een andere 'oplossing' die geboden wordt is, dat we Gods werken nu eenmaal niet kunnen doorzien. Maar daarbij komt de kwellende vraag op: waarom redt God ons op zo'n onheldere manier? Ook dit is geen redelijk helpend antwoord.

Is het uitgangspunt wel goed?

Deze onbevredigende situatie dwingt ons om de vraag te stellen: gaan we bij ons zoeken naar een verklaring van Golgotha mogelijk uit van een foute vóóronderstelling? Maakt dat ons wellicht blind voor wat er werkelijk gebeurde op Golgotha? Zoeken we iets op Golgotha, wat er misschien helemaal niet te vinden is? Dan kun je natuurlijk studeren en interpreteren tot je een ons weegt, maar er niet uit komen. Zou dat mogelijk zijn? Het is een gedurfde vraag, maar laten we die vraag eens eerlijk aankijken en overwegen.

Het gaat om de vraag: 'Wat deed Jezus op Golgotha?'. Meestal veronderstellen we (bewust of onbewust) dat Jezus op Golgotha ons zond-probleem opgelost heeft. Jezus heeft ons daar bevrijd en verzoend met God, toch?! ... Maar is deze (algemeen gangbare) veronderstelling juist? Ging het op Golgotha dáár om of misschien toch (eerst) om iets anders? Volgens de Bijbel is wat daar gebeurde heel cruciaal, maar ... was Golgotha wellicht noodzakelijk als vóórbereiding op het verzoeningswerk wat Jezus pas daarná ging doen? Werd onze verzoening of bevrijding dus niet op Golgotha zelf volbracht, maar pas later? Wel op basis van Golgotha, maar toch later?! Dit is voor velen waarschijnlijk een nieuwe gedachte, maar niet raar – en de bovengenoemde impasse dwingt ons deze mogelijkheid ook eerlijk te overwegen en te toetsen.

Veelbelovend denkspoor?

Mijn indruk is, dat deze 'nieuwe' denkrichting 'ontspant' en tot een bevredigender uitleg van Golgotha leidt! Het 'klopt' in ieder geval al met de volgende grote bijbelse feiten:

1. We lezen in de Evangeliën echt nergens dat Jezus zei, dat Hij ging lijden en sterven om ons zo te verzoenen met God. Wel dat Hij via die weg Koning zou worden. Ook in Handelingen vinden we niets wat erop wijst dat Jezus verzoenend of plaatsvervangend stierf.
2. Jezus verkondigde het Koninkrijk van God en dat Hij de gelovigen daarvoor zou dopen met de Geest. Dat maakt Hij waar sinds Pinksteren, doordat Hij de gelovigen vult met de Heilige Geest. Dan worden mensen pas een met God (verzoend). Voor Pasen deed Jezus dat nog niet, omdat Hij die bevoegdheid nog moest krijgen (Handelingen 2:33)!
3. We lezen ook, dat Jezus echt mens was (geworden) en trouw en gehoorzaamheid moest

leren via allerlei beproevingen als leermomenten (Hebreeën 2:10 en 5:8). Hij was hier, net als wij, 'in opleiding'. Hij zou daarna verhoogd oftewel alle macht krijgen en Koning worden. Deze drie feiten dringen ons ertoe het lijden en sterven van Jezus te taxeren als een laatste 'proef of examen' na zijn opleiding tot Gods Koning. Jezus bewees toen zijn trouw aan God tot het uiterste en 'volbracht' zó zijn aardse opleiding. Dáár ging het toen blijkbaar om – om niets minder en ook om niets meer! Daarná maakte God Hem Koning (Filippenzen 2:9). Na dit zware 'examen' vertrouwde God Hem met een gerust hart *alle macht in hemel en op aarde* toe (Matteüs 28:18). Jezus kreeg van God toen pas de beschikking over de Heilige Geest. Vanaf dát moment kon Jezus mensen één of eensgezind met Hem en zijn Vader maken. Zo bewerkt Hij door zijn Geest échte verzoening: mensen maakt Hij eensgeestes met God, als ze Hem maar vertrouwen (geloven). Vergeving van zonden is dán vanzelfsprekend zoals vergeving in het Oude Testament ook altijd al vanzelf volgde bij berouw en bekering. Dan was en is vergeving nóóit een probleem voor God. Het grote probleem gedurende de hele geschiedenis van het Oude Testament was veel meer, dat mensen zich steeds weer massaal lieten inpakken door zondige begeerten en boze machten! Ze leken daartegen machteloos. Dáárom zond God tenslotte zijn Zoon om onze Koning te worden om ons uit dat slavenhuis van de zonde te bevrijden (Pesach). Dankzij de hulp van onze Koning kan nu het nieuwe leven royaal doorbreken en standhouden. Verzoening en groei, eenwording met God, is echt mogelijk, ook al blijven verleidingen en vijanden ons aanvechten. Samen met Koning Jezus en zijn Geest kunnen we die aan! (1 Korintiërs 10:13). In alles kunnen we overwinnaars over verleidingen zijn (Romeinen 8:37). Maar dat is alleen mogelijk 'door geloof'!

Verder doordenken nodig.

Dit is nog maar een begin van een fris opnieuw nadenken over de betekenis van Golgotha. Het lijkt veelbelovend, want ook andere 'theologische puzzelstukken' lijken nu beter te gaan passen in het geheel. Als dit een uitweg uit die vervelende verlegenheid rond Golgotha is, zou dat echt een geweldige zegen zijn! Als je hierover verder mee wilt nadenken: mail me dan. Ton de Ruiter (tonderuiter@hotmail.com).

PS.

Mijns inziens stuiten we in bovenstaand artikel op een denkfout die de gangbare christelijke leer en de exegese van veel Bijbelwoorden scheeftrekt. Op de site en in mijn boek 'Jezus in ons' meen ik aan te tonen dat dit geen loze bewering is.